

FINANSIELL REVISJON | FORVALTNINGSREVISJON | FINANSFORVALTNING | SELSKAPSKONTROLL | RÅDGIVNING

FORVALTNINGSREVISJON
Anskaffelser ved bygging av flerbrukshall

TYDAL KOMMUNE

Januar 2012

Forord

Denne forvaltningsrevisjonen er gjennomført på oppdrag av Tydal kommunes kontrollutvalg i perioden mars 2011 - desember 2011.

Undersøkelsen er utført i henhold til NKRFs standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisjon Midt-Norge IKS vil takke alle som har bidratt konstruktivt med informasjon i undersøkelsen.

Trondheim, 3.1.2012

Frode Singstad
Ansvarlig forvaltningsrevisor

Arve Gausen
Prosjektmedarbeider

Sammendrag

Revisjon Midt-Norge IKS har på oppdrag fra kontrollutvalget i Tydal kommune¹ gjennomført en forvaltningsrevisjon om anskaffelser ved planlegging og bygging av flerbrukshallen i Tydal. Dette er andre versjon av rapporten fra forvaltningsrevisjonen. Den første versjonen ble trukket på grunn av en feil i en av revisjonens vurderinger. Se nærmere om dette i kap. 1.2 "Ny rapport".

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført ved intervju med sentrale ansatte i kommunens administrasjon, og ved gjennomgang av regnskapstall og dokumentasjon for anskaffelsesprosessene. På dette grunnlaget er anskaffelsene vurdert mot regelverket for offentlige anskaffelser.

Tydal kommune har ifølge våre beregninger kjøpt tjenester fra Eggen arkitekter for kr 754 041,60 i forbindelse med planlegging av flerbrukshallen. Dette er over den nasjonale terskelverdien på kr 500.000, noe som innebærer at kjøpet av arkitekttjenester burde ha vært lyst ut på anbud. Det har det ikke vært. Tydal kommune har dermed foretatt en ulovlig direkte anskaffelse av arkitekttjenester, jf lov om offentlige anskaffelser § 7b første ledd andre setning.

Byggeprosjektet gjennomføres som en totalentreprise, og anskaffelsen av denne er den største anskaffelsen i prosjektet. Vi har foretatt en relativt grundig kontroll av anskaffelsesprosessen for totalentreprisen. Vår konklusjon er at regelverket i all hovedsak er fulgt for anskaffelsen, men vi har knyttet noen kommentarer til bruken av tildelingskriterier og anskaffelseslovens krav til forutberegnelighet.

Idrettsgulvet i flerbrukshallen er skilt ut fra totalentreprisen og har vært utlyst som egen konkurranse. På tidspunktet for gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen var denne konkurransen avlyst på grunn av en feil i anbudsgrunnlaget, og kommunen var i ferd med å forberede en ny konkurranse. Vi har derfor ikke vurdert anskaffelsen av idrettsgulvet.

Selv om anskaffelsene i praksis forestås av en ekstern konsulent (Eggen arkitekter), er det kommunen som har ansvar for at regelverket følges. Vi har derfor vurdert hvordan rådmannen oppfyller sitt ansvar for å følge opp konsulenten. Vårt inntrykk er at rådmannen kvalitetssikrer anskaffelsesprosessene så godt det lar seg gjøre ut fra tilgjengelig kompetanse.

---

¹ Sak KU-25/2010

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	6
1.1	Bestilling	6
1.2	Ny rapport.....	7
2	Undersøkelsesopplegget.....	9
2.1	Avgrensning og problemstillinger	9
2.2	Revisjonskriterier	10
2.3	Metode	10
3	Kjøp av arkitektjenester	11
3.1	Revisjonskriterier	11
3.2	Data.....	12
3.3	Vurdering.....	13
4	Totalentreprisen	14
4.1	Revisjonskriterier	14
4.2	Data.....	14
4.3	Vurderinger.....	17
5	Kommunens oppfølging av ekstern konsulent	23
5.1	Revisjonskriterier	23
5.2	Data.....	23
5.3	Vurderinger.....	23
6	Høring	24
7	Konklusjon og anbefalinger	25
7.1	Konklusjon.....	25
7.2	Anbefaling.....	25
	Kilder.....	27
	Vedlegg 1	28
	Vedlegg 2.....	29

1 Innledning

1.1 Bestilling

Denne forvaltningsrevisjonen er utført etter bestilling fra Kontrollutvalget i Tydal kommune i sak 25/2010 og brev fra KonSek til Revisjon Midt-Norge av 27.9.10. Bestillingen viser til Plan for forvaltningsrevisjon for 2010-2011, der det står følgende:

Formålet med prosjektet er å følge opp at byggeprosjektet gjennomføres iht kommunestyrets vedtak og at gjeldende lover og forskrifter følges. Etterlevelsen av Lov om offentlige anskaffelser blir viktig i prosjektet.

Litt avhengig av hvor omfattende en vil lage dette prosjektet, mener sekretariatet at det kan legges opp til delrapportering til kontrollutvalget og eventuelt også til kommunestyret.

Det kan være naturlig å rapportere allerede etter at kontrakter er inngått, da med hovedvekt i forhold til om korrekte prosedyrer knyttet til anskaffelser er fulgt.

Saksutredningen til bestillingsvedtaket sier følgende om rammene for byggeprosjektet:

Byggeprosjektet ble innarbeidet i gjeldende økonomiplan for Tydal kommune med kr 48 mill under behandlingen i desember 2009. Investeringene fordeler seg slik i en 3-årsperiode:

2010: 4 mill kr

2011: 30 mill kr

2012: 14 mill kr

Kommunestyret godkjente byggekomiteens forslag til videreføring av prosjektet den 24.06.10

Status for Tydal flerbrukshall er i dag at de aktuelle anskaffelsesprosessene er gjennomført, men at selve byggingen er i en tidlig oppstartsfasen. Det er dermed for tidlig å kunne vurdere byggeprosessen og om den er i tråd med vedtak og forutsetninger, men det er fullt mulig å vurdere om regelverket om offentlige anskaffelser er fulgt i anskaffelsesprosessene. Det fremgår av bestillingen at KU ønsker en delrapportering med hovedvekt på

anskaffelsesregler på dette stadiet i byggeprosessen. Hensynet til våre rutiner for gjennomføring og kvalitetssikring av forvaltningsrevisjonen tilsier at denne undersøkelsen blir gjennomført som en selvstendig forvaltningsrevisjon med fokus på anskaffelser, og at det gjennomføres en ny forvaltningsrevisjon med fokus på andre sider ved byggeprosjektet når det har kommet lenger. Dette er avklart i møter med KonSek.

1.2 Ny rapport

En første utgave av rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i møte den 29.09.2011 sak 18/11. KU tok rapporten til etterretning, og oversendte den til behandling i kommunestyrets møte den 17.11. Revisjon Midt-Norge IKS valgte imidlertid å trekke rapporten før behandling i kommunestyret. Vi skal her forklare hvorfor vi gjorde det.

Slik vi har forstått det av den korrespondansen vi har fått videresendt fra KonSek og rådmannen, fikk Eggen Arkitekter AS, selskapet som har forestått gjennomføringen av den største anskaffelsen i dette prosjektet, vår rapport i hende kort tid før kommunestyret skulle behandle den. De sendte den da til Myhre & Co advokatfirma, for å få en ekstern gjennomgang av våre vurderinger. I et notat fra Myhre & co, adressert til Eggen og datert 9.11.2011, heter det:

Det vises til e-post av 9. november 2011, hvor det er anmodet om en vurdering av konklusjonen i ovennevnte rapport. De generelle utgangspunkter som er fastsatt i revisjonsrapporten for i hvilken grad det er lovlig å bruke tildelingskriterier som har en side mot kvalifikasjoner samsvarer med gjeldende rett. De uttalelser som knytter seg til den konkrete vurderingen, og den konklusjonen som fattes, aktualiserer imidlertid det generelle spørsmålet om det er korrekt å nyanseres mellom ulike konsulent-/rådgivningstjenester, samt konkret om det også må nyanseres mellom slike når disse er knyttet til en totalentreprise.

Videre:

I rapporten er det lagt til grunn en strikt holdning, en holdning som går ut på at rådgivningstjenestene må ha en viss «kreativ eller intellektuell høyde», og som forutsetter nærmere konkret vurdering av rådgivningens karakter/innhold vurdert i lys av de krav som er fastsatt i konkurransegrunnlaget.

(...)

I revisjonsrapporten er det ikke konkretisert hvilke fag man sikter til. Standpunktet synes da ikke tilstrekkelig godt underbygget. Forutsatt at det kan gis en saklig begrunnelse for hvorfor det er åpning for kvalitetsforskjeller hva gjelder rådgivning i de ulike fag, har jeg ikke tro på at KOFA vil konkludere med at tildelingskriteriet ikke er lovlig, dersom saken bringes inn.

De innvendingene Myhre & Co har mot vår rapport, retter seg utelukkende mot den delen av kap. 4.3 som omhandler bruk av tildelingskriterier. På bakgrunn av Myhres notat har vi på ny gått nøye gjennom foreliggende KOFA-praksis og dens betydning for den aktuelle kontrakttypen (totalentreprise med samspillmodell). Dette har resultert i en endring i vår vurdering i kap. 4.3. Vår tidligere vurdering var at et anvendt tildelingskriterium etter dagens KOFA-praksis var ulovlig. Vi har nå kommet til at KOFA-praksis ikke kan tas tilstrekkelig klart til inntekt for en slik konklusjon. Vi har dermed ikke grunnlag for å si at bruken av kriteriet er ulovlig.

Dette betyr ikke at vi finner bruken av det aktuelle kriteriet heldig. Bruk av tildelingskriterier som har en side mot kompetanse er et komplisert og vanskelig felt, og det er ikke åpenbart at dagens KOFA-praksis er fullt ut dekkende for denne type kontrakt. Det er heller ikke gitt at KOFA-praksis vil bli stående ved eventuell domstolsbehandling av en slik sak. Dette støttes av uttalelsene i en veileder fra Difi som vi viser til i kap 4.3. Derfor er vår anbefaling å unngå å bruke slike "kompetansekriterier". Difi sier følgende om bruk av denne type kriterier:

For å søke å sikre trygg overholdelse av reglene på dette punkt, bør oppdragsgiver unngå å bruke de samme eller lignende kriterier som er behandlet i Lianakis som tildelingskriterier (for eksempel erfaring og gjennomføringsevne).

De videre detaljer om den juridiske vurderingen av tildelingskriteriet fremgår av kap 4.2 og 4.3.

2 Undersøkelsesopplegget

2.1 Avgrensning og problemstillinger

Som det følger av bestillingen og våre betraktninger over, vil denne forvaltningsrevisjonen ha fokus på reglene om offentlige anskaffelser. Regelverket er omfattende, og innen de tilgjengelige ressursene kan vi ikke undersøke om alle bestemmelser er fulgt for de aktuelle anskaffelsene. Hvor langt vi kan gå i å vurdere den enkelte anskaffelse avhenger også av hvor mange anskaffelser vi skal vurdere.

Byggeprosjektet gjennomføres som en totalentreprise², og den største anskaffelsen i dette prosjektet vil være anskaffelsen av totalentreprisen. Denne skal dekke hele flerbrukshallen, med unntak av idrettsgulv, som er skilt ut som en separat anskaffelse. I tillegg til disse to anskaffelsene er det kjøpt tjenester fra et arkitektkontor i forbindelse med tegning og planlegging av huset og de videre innkjøpsprosessene. Dette innebærer at det i utgangspunktet er tre aktuelle anskaffelser vi kan undersøke nærmere. Anskaffelsen av idrettsgulv ble imidlertid avlyst av kommunen 7. april 2011. Avlysningen kom etter klage fra en leverandør, og skyldtes at det i kunngjøringen var brukt et ulovlig tildelingskriterium. I løpet av arbeidet med denne forvaltningsrevisjonen er det lyst ut en ny konkurranse for idrettsgulvet. Vi anser det som lite hensiktsmessig å vurdere den opprinnelige anskaffelsesprosessen, når den allerede er avlyst fordi den var beheftet med feil. Vi anser det heller ikke som hensiktsmessig å vurdere den nye anskaffelsesprosessen når den ikke vil bli avsluttet før arbeidet med denne forvaltningsrevisjonen er ferdig. Dermed avgrenser vi mot anskaffelsen av idrettsgulv. Det betyr at det er to aktuelle anskaffelser å se nærmere på: totalentreprisen og kjøp av arkitekttjenester. Dermed kan vi gå relativt detaljert til verks i undersøkelsen av disse anskaffelsene.

Selv om kommunen bruker eksterne konsulenter til å forestå anskaffelsesprosessen, er det kommunens ansvar å sikre at regelverket følges. Dette må innebære et visst ansvar for oppfølging og kvalitetssikring av konsulentens arbeid.³ I denne undersøkelsen vil vi derfor se nærmere på kommunens oppfølging av den eksterne konsulenten.

Ut fra dette formulerer vi undersøkelsens hovedproblemstilling slik: Er regelverket om offentlige anskaffelser fulgt for byggeprosjektet Tydal flerbrukshall?

---

² En totalentreprise er et bygge- eller anleggsarbeid der entreprenøren i sin avtale med byggherren (her Tydal kommune) påtar seg både prosjektering og utførelse av arbeidet.

³ Jf. kommunelovens § 23 nr 2.

Hovedproblemstillingen besvares ved hjelp av følgende delproblemstillinger:

1. Er regelverket fulgt for anskaffelse av arkitekttjenester?
2. Er regelverket fulgt for anskaffelse av totalentreprisen?
3. Har rådmannen ivaretatt sitt ansvar ved oppfølging av den eksterne konsulenten i anskaffelsesprosessen?

Delproblemstillingene besvares i hver sine kapitler i det følgende.

2.2 Revisjonskriterier

Kriteriene hentes fra kommuneloven og regelverket om offentlige anskaffelser; det vil i hovedsak si lov om offentlige anskaffelser (LOA) og forskrift om offentlige anskaffelser (FOA), Veileder til forskrift for offentlige anskaffelser fra FAD og praksis fra EU-domstolen og Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA). Kriteriene utdypes i de videre kapitlene.

2.3 Metode

Forvaltningsrevisjonen baserer seg på intervju, e-postutveksling og dokumentgjennomgang. Vi har intervjuet rådmann og fagsjef teknikk og miljø for å få oversikt over status for byggeprosjektet og anskaffelsesprosessene, og administrasjonens syn på de forholdene vi vurderer. Videre har vi identifisert aktuelle anskaffelser på doffin.no, i kommunens regnskaper og ved forespørsel til kommunen, og etterspurt dokumentasjon for disse. Dokumentasjonen er i all hovedsak oversendt per e-post fra Eggen. Dokumentasjonen er deretter kontrollert mot revisjonskriteriene, og dette danner grunnlag for våre vurderinger av om regelverket er overholdt. Vi har hatt god kommunikasjon med Eggen og kommunens administrasjon underveis, og alle våre forespørsler har blitt besvart raskt og grundig.

3 Kjøp av arkitektjenester

Tydal kommune har kjøpt tjenester fra Eggen arkitekter AS i forbindelse med planlegging og tegning av flerbrukshallen og den videre gjennomføringen av byggeprosjektet. Her svarer vi på problemstilling 1: om regelverket for offentlige anskaffelser er fulgt ved anskaffelsen av tjenester fra Eggen.

3.1 Revisjonskriterier

Regelverket er bygget opp slik at anskaffelsens verdi avgjør hvilke regler som skal gjelde for den. Derfor skal oppdragsgiver beregne verdien på anskaffelsen på et tidlig stadium, slik at han vet hvilke regler han må forholde seg til i den videre prosessen. Verdien skal beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp han kan komme til å betale for de kontrakter som utgjør anskaffelsen.⁴ Oppdragsgiver kan ikke dele opp en planlagt anskaffelse av en bestemt ytelse for å unngå at bestemmelser i forskriften kommer til anvendelse.⁵

I tilfeller som vårt, der en oppdragsgiver kjøper mange varer og tjenester fra samme leverandør over lengre tid, blir spørsmålet om det dreier seg om flere separate anskaffelser, eller om alle kjøpene er del av samme anskaffelse. I FADs veileder til FOA heter det at "et naturlig utgangspunkt i vurderingen av hva som utgjør én anskaffelse, er om den planlagte anskaffelsen samlet har til formål å dekke et bestemt behov."⁶

KOFA har uttalt seg om slike spørsmål flere ganger. I KOFA-sak 2005/118 ble det avgjørende for vurderingen om det var én og samme anskaffelse at det dreide seg om én type arbeider som skulle leveres til én oppdragsgiver. I KOFA-sak 2009/40 la klagenemnda til grunn at bistanden utført i den aktuelle perioden måtte anses for å utgjøre én samlet anskaffelse fordi bistanden var utført av samme leverandør til samme oppdragsgiver, bistanden gjaldt ett bestemt prosjekt og ytelsen var av samme karakter. Tilsvarende betraktninger legges også til grunn i KOFA-sak 2010/105. Der gjelder også kjøpene samme oppdragsgiver og samme leverandør, samtidig som ytelsene leveres for å treffe et bestemt behov og dermed anses som "ensartede ytelser".⁷

---

4 Jf. Forskrift om offentlige anskaffelser(FOA) § 2-3 første ledd

5 FOA § 2-3 fjerde ledd

6 Kapittel 4.2.2. "Hvordan beregne terskelverdier"

7 Se også sak C-16/98 (Sydev) fra EU-domstolen, som alle de nevnte KOFA-sakene bygger på.

For alle anskaffelser gjelder et grunnleggende krav om at de "så langt som mulig skal være basert på konkurranse", jf. LOA § 5. Anskaffelser over kr 500.000 følger FOA del II, og må derfor følge en del formelle krav til konkurransen. For slike anskaffelser skal konkurranse sikres blant annet ved kunngjøring i Doffin-databasen, jf. FOA § 9-1.

3.2 Data

Ifølge rådmannen og fagsjefen har Eggen vært tilknyttet byggeprosjektet over lengre tid. De har tegnet grunntegningene for bygget, fungert som konsulent i prosessen fram mot byggestart og fungerer nå som byggherreombud. Eggen er engasjert på timebasis. Kommunen har ikke kontraktsfestet samarbeidet med Eggen i senere tid. Kommunen har ikke beregnet den totale utgiften ved engasjementet av Eggen.

Rådmannen sier at kommunen ikke har vurdert engasjementet av arkitektkontor opp mot anskaffelsesregelverket i denne omgang. Vår kontroll viser at anskaffelsen ikke er kunngjort på Doffin. Anskaffelsen er med andre ord ikke utsatt for konkurranse. Dette skyldes ifølge rådmannen tildels at kommunen har kjøpt tjenester fra Eggen arkitekter tidligere, og dermed ser på engasjementet som en videreføring. Videre skyldes det at gjennomføring av konkurranse om disse tjenestene ville ha vært tids- og ressurskrevende, og gått utover prosessen med bygging av flerbrukshallen. I og med at kommunen har gode erfaringer med Eggen fra tidligere prosjekt, var det også ønskelig å fortsette samarbeidet med dem.

Vi har tatt ut regnskapsmateriale for Tydal kommune for å beregne hvilke beløp kommunen har brukt på tjenester fra Eggen:

År	Omsetning i perioden eks mva. (kr)
2010	366 635,20
2009	285 736,00
2008	60 710,40
2007	40 960,00
<i>SUM</i>	<i>754 041,60</i>

Kommunens fagsjef for økonomi har bekreftet per e-post at all omsetning mellom kommunen og Eggen i denne perioden er knyttet til flerbrukshallen. Det vil si at kommunen har brukt kr 754 041,60 på arkitekttjenester tilknyttet flerbrukshallen.

3.3 Vurdering

Da planleggingen av flerbrukshallen begynte, burde kommunen ha gjort et overslag over hvilke utgifter de regnet med å måtte bruke på arkitekttjenester og tilknyttede tjenester, og dermed vurdert hvordan kravet til konkurranse skulle overholdes, og hvilken betydning regelverket om offentlige anskaffelser ville få for anskaffelsen, jf. FOA § 2-3. Det gjorde de ikke. Istedenfor har kommunen og Eggen hatt et løpende avtaleforhold uten kontrakt, der Eggen har fakturert på timebasis. Det er på det rene at dette avtaleforholdet ikke er utsatt for konkurranse.

Før vi kan vurdere om kjøpet fra Eggen medfører et brudd på regelverket, må vi avgjøre hvilke krav til konkurranse dette kjøpet er underlagt. Som nevnt over beror dette på verdien av den aktuelle anskaffelsen, og dette beror igjen på hva som må anses som én anskaffelse.

Vår vurdering er at alle tjenester som Eggen har levert i forbindelse med planlegging, prosjektering og bygging av flerbrukshallen må anses som del av én og samme anskaffelse, jf. henvisningene til KOFA-praksis i kap 3.1. Dette fordi tjenestene Eggen leverer er relativt ensartede, og det dreier seg om samme oppdragsgiver, samme leverandør og ikke minst samme prosjekt.

Dette betyr at anskaffelsens verdi tilsvarer den samlede verdien av ytelsene Eggen har levert i forbindelse med prosjektet. Som det fremgår av tabell 1 dreier dette seg om kr 754 041,60 eks mva.

Anskaffelser av tjenester over nasjonal terskelverdi på kr 500.000, men under EØS-terskelverdi på kr 1.6 mill, følger forskriftens del II, jf. FOA § 2-2 andre ledd. Det følger av FOA § 9-1 at anskaffelser etter forskriftens del II skal kunngjøres på norsk i Doffin.

FOA § 2-1 andre ledd bokstavene a til f regulerer uttømmende unntakene fra kunngjøringsplikten. Ingen av disse unntakene er relevante i dette tilfellet. Det er med andre ord ikke relevant at kommunen har kjøpt tjenester fra Eggen tidligere og har gode erfaringer med dem. Det at kommunen ønsket å få forgang i prosessen kan heller ikke begrunne unntak fra kunngjøringsplikten.

Tydal kommune har brutt plikten til kunngjøring i FOA § 9-1 og lovens krav til konkurranse i § 5 ved anskaffelsen av tjenester fra Eggen Arkitekter AS. Dette er en ulovlig direkte anskaffelse, jf lov om offentlige anskaffelser § 7b første ledd andre setning.⁸

4 Totalentreprisen

Det er inngått intensjonsavtale om oppføring av flerbrukshallen som en totalentreprise med Røset AS. I dette kapitlet svarer vi på kapittel 2: om regelverket er fulgt ved anskaffelse av totalentreprisen. Eggen Arkitekter AS har forestått den praktiske delen av anskaffelsesprosessen, men det er like fullt kommunens ansvar at regelverket overholdes.

4.1 Revisjonskriterier

Følgende kriterier blir lagt til grunn for vurderingen av anskaffelsen av totalentreprisen:

- Anskaffelsens verdi er beregnet i tråd med regelverket
- Anskaffelsen er kunngjort i tråd med regelverket
- Det er benyttet lovlig anskaffelsesprosedyre
- Konkurransesgrunnet er utformet i tråd med forskriftens krav
- Kvalifikasjonskriteriene er kunngjort
- Kvalifikasjonskriteriene er akseptable
- Det er riktig sondret mellom kvalifikasjonskriterier og tildelingskriterier
- Det er innhentet mva- og skatteattester
- Det er innhentet HMS-egenerklæring
- Reglene om avvisning er fulgt
- Valgt tilbud er begrunnet i tildelingskriteriene
- Kommunens valg er meddelt tilbyderne
- Kontrakt er inngått innen utløp av vedståelsesfristen
- Det er ført protokoll med alle nødvendige opplysninger

Kriteriene utdypes og operasjonaliseres ytterligere underveis i datakapittelet.

4.2 Data

Her følger innhentet data om totalentreprisen og utdyping av kriteriene de er vurdert mot.

---

⁸ KOFA kan ilegge gebyr på inntil 15 % av anskaffelsesverdien for ulovlige direkte anskaffelser, jf. lovens § 7b og forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 1.

Beregning av anskaffelsens verdi

Det følger av FOA § 2-3 og veilederen til regelverket at oppdragsgiver, før konkurransen kunngjøres, skal foreta en forsvarlig beregning av anskaffelsens verdi. Dette er avgjørende for å vite hvilken del av regelverket anskaffelsen skal følge. Et hovedprinsipp ved beregningen er at oppdragsgiver ikke kan dele opp anskaffelsen for på den måten å kunne anvende forskriftens enklere regler for anskaffelsesprosessen. Ved bygge- og anleggsarbeider som består av flere delarbeider, må derfor alle delarbeider tas med i beregningen, selv om de lyses ut i separate konkurranser.

Beregningen av verdien for totalentreprisen ble lagt frem for kommunestyret i sak 27/10. Det følger av vedlegg til saken, "Kontoplan 310510", at verdien er anslått til kr 40.004.393 eks mva. Beregningen er basert på bruk av et anerkjent kalkyleverktøy⁹ og erfaringstall.

Som nevnt er idrettsgulvet i hallen lyst ut som egen konkurranse. Ifølge Eggen er gulvet likevel tatt med i beregningen av verdien for totalentreprisen.

Kunngjøring

Når beregnet verdi for bygge- og anleggsarbeider er under 40,5 mill, skal anskaffelsen følge reglene i FOA del II, jf §§ 2-1(2), jf 2-2(1). Anskaffelsen skal derfor lyses ut på norsk i doffin, jf. FOA § 9-1.

Totalentreprisen er kunngjort på norsk i Doffin den 01.10.2010 av Eggen arkitekter AS.

Protokollføring

Ifølge FOA § 2-1 skal oppdragsgiver føre en anskaffelsesprotokoll som beskriver alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Ytterligere krav til protokollen følger av vedlegg 4 til forskriften.

Vi har mottatt et protokolldokument som dekker tilbudsåpningen og et som dekker tilbudsevaluering og valg av tilbyder. Til sammen utgjør dokumentene en fullstendig protokoll for anskaffelsesprosessen. Med vedlegg beskriver den alle vesentlige forhold underveis i prosessen, med unntak av at det ikke fremgår hva oppdragsgiver har beregnet anskaffelsens verdi til. Dette er i strid med kravet i vedlegg 3 til FOA og kravet til etterprøvnbarhet i lovens § 5. Det avhjelpes likevel av at beregnet verdi fremgår av kommunestyrets behandling av saken.

---

⁹ Kalkulasjonsnøkkelen fra Holthe Byggsafe, tidl. Holte Prosjekt

Konkurransesgrunnlaget, kvalifikasjonskriterier, avvisning

Forskriften stiller noen enkle krav til hva et konkurransegrunnlag skal inneholde, som beskrivelse av anskaffelsen, valg av anskaffelsesprosedyre og aktuelle frister for prosessen. Konkurransesgrunnlaget inneholder alt dette.

I konkurransegrunnlaget fremgår også kvalifikasjonskriteriene. Dette er kvalitetskrav som skal sikre at leverandøren er egnet til å utføre det aktuelle oppdraget, jf. FOA § 8-4(2). Bare de leverandørene som oppfyller disse kravene, blir tatt i betraktning ved avgjørelsen av konkurransen. De som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene, skal avvises. Ifølge FOA § 8-4(2) må kravene "stå i forhold til den ytelse som skal leveres". Dette er uttrykk for et krav om proporsjonalitet, som skal sikre at ikke aktuelle leverandører blir avvist fra konkurransen uten saklig grunn.

Konkurransesgrunnlaget for totalentreprisen stiller krav om firmaattest, skatteattester, hms-egenerklæring og foretaksgodkjenning. Dette er utvilsomt akseptable kvalifikasjonskrav for en totalentreprise.

Ikke all dokumentasjon ble levert med tilbudene, men med ettersending i tråd med § 12-3 kom all dokumentasjon inn. Ingen tilbydere ble avvist.

Bruk av tildelingskriterier

Vinner av konkurransen er ifølge konkurransegrunnlaget den som etter oppdragsgivers vurdering har levert det økonomisk mest fordelaktige tilbudet. Denne vurderingen skal oppdragsgiver foreta ved å vekte kriterier som har tilknytning til kontraktsgjøringen, såkalte tildelingskriterier, jf. FOA § 13-2(2). Alle kriterier som vil bli lagt til grunn skal kunngjøres, og der oppdragsgiver har bestemt vektningen på forhånd, skal dette også kunngjøres.

Av konkurransegrunnlaget fremgår følgende tildelingskriterier og vektning:

75 vekttall: PRIS

herunder tilbudssum, tilbudt sum for prisstigning, timepriser, påslag for leveranser, opsjonspriser og evt. kostnader knyttet til evt. forbehold og avvik.

25 vekttall: GJENNOMFØRING

herunder tilbudte bemannings erfaring og kompetanse og tilbudt framdrift.

100 vekttall: SUM

Under punkt 2.5 i konkurransegrunnlaget står følgende om dokumentasjon for tildelingskriteriet: "Prosjektorganisasjon dokumentert med organisasjonsplan og CV for nøkkelpersonell. Se pkt. 1.9 i Tilbudsskjema." Punkt 1.9 i tilbudsskjemaet viser oversikt over 13 oppdrag/fag, og det framgår at det skal vedlegges CV for ansvarlig for hvert område.

Det følger forutsetningsvis av FOA § 11-1 at kriterier som er anvendt ved kvalifiseringen, ikke kan gjentas som tildelingskriterier. Dette er også slått fast i KOFA-praksis, se bla. sak 2008/92.

Ifølge protokoll fra tilbudsåpningen og e-post fra Eggen er det kun foretakenes attester og dokumentasjon på sentral godkjenning som er vurdert ved kvalifiseringen, mens CV for tilbydte personer er vurdert ved tildelingen.

Er det inngått kontrakt innen vedståelsesfristen?

Vedståelsesfristen er den tiden tilbyderne plikter å vedstå seg sine tilbud. Innen vedståelsesfristens utløp må oppdragsgiver enten avslutte konkurransen ved å inngå kontrakt, eller be alle leverandører om å forlenge vedståelsesfristen. Hvis oppdragsgiver inngår kontrakt etter vedståelsesfristens utløp uten at den er forlenget, blir det å anse som en ulovlig direkteanskaffelse.

Det følger av konkurransegrunnlaget at vedståelsesfristen var 90 dager fra 01.12.2009. Tydal kommune inngikk en intensjonsavtale med Røset As den 22. 02.2010. Intensjonsavtalen gjelder samspillsfasen fram til endelig kontrakt kan inngås.

4.3 Vurderinger

Beregning av anskaffelsens verdi

Anskaffelsens verdi ble beregnet til kr 40.004.393 eks. mva, noe som er under terskelverdi på kr 40.500.000. De innkomne tilbudene lå mellom kr 43 og 52 mill eks mva, altså over terskelverdi.

Generelt kan man si at når alle tilbudene som kommer inn ligger over oppdragsgivers beregning, kan det være et tegn på at beregningen ikke har vært forsvarlig. Når beregnet verdi i tillegg ligger såpass nærme terskelverdien, er det en god norm å sikre seg ekstra nøye at beregningen foregår på forsvarlig vis, og dokumentere beregningen godt. Samtidig

heter det i veilederen til FOA at "[o]m tilbudene i etterkant likevel viser seg å ligge over terskelverdiene, er dette ikke avgjørende hvis oppdragsgiver har foretatt et forsvarlig skjønn."¹⁰

Vi har mottatt grundig dokumentasjon for den beregningen som er foretatt. Vi har ikke gått gjennom grunnlagsmaterialet for beregningen i detalj, men beregningene ser ut til å være basert på grundige kostnadsanalyser, ved hjelp av erfaringstall og et anerkjent kalkyleverktøy. Selv om beregnet verdi ligger veldig nærme terskelverdi, har vi derfor ikke grunnlag for å så tvil om det var foretatt en forsvarlig beregning.¹¹ At de innkomne tilbudene lå noe over beregnet pris, og over terskelverdi, kan altså ikke endre på dette.

Vår vurdering er derfor at beregningen av anskaffelsens verdi har skjedd i tråd med regelverket.

Kunngjøring og protokollføring

Totalentreprisen er kunngjort i henhold til regelverket, og det er benyttet lovlig anskaffelsesprosedyre. Det er ført protokoll som i all hovedsak dekker prosessen, med unntak av beregnet verdi for anskaffelsen.

Konkurransesgrunnlag, kvalifikasjonskrav og avvisning

Konkurransesgrunnlaget oppfyller kravene i FOA § 8-1. Kvalifikasjonskravene fremgår av konkurransegrunnlaget, og er altså kunngjort i tråd med FOA § 8-5. Kvalifikasjonskravene er beskjedne, men akseptable. Forskriften stiller ikke minstekrav til kvalifikasjonskrav.

HMS-egenerklæring og skatteattester er innhentet i tråd med regelverket. Regler om ettersending er riktig anvendt, og det var ikke grunnlag for å avvise noen leverandører.

Bruk av tildelingskriterier

Tildelingskriteriene og vekten av dem er oppgitt i kunngjøringen, i tråd med FOA § 13(2) andre ledd. Samme forhold synes ikke vurdert ved kvalifiseringen og tildelingen.

Valg av tilbyder er korrekt begrunnet i tildelingskriteriene, og valget er meddelt alle tilbydere i tråd med FOA § 10-3.

---

¹⁰ Kap 4.2.2

¹¹ KOFA er også forsiktig med å overprøve oppdragsgivers skjønn ved kompliserte beregninger av anskaffelsens verdi, se for eksempel KOFA-sak 2005/118.

Det er derimot et spørsmål om tildelingskriteriet "gjennomføring, herunder tilbudte bemannings erfaring og kompetanse og tilbudt framdrift" har tilstrekkelig tilknytning til kontraktens gjenstand, jf. FOA § 13(2).

Kriterier som skal anvendes som tildelingskriterier, må være egnet til å identifisere det økonomisk mest fordelaktige tilbudet, jf. FOA § 13(2). I dette ligger ifølge bred KOFA-praksis et krav om at tildelingskriterier skal gjelde forhold ved ytelsen, ikke ved leverandøren. Forhold ved leverandøren må som hovedregel vurderes ved kvalifiseringen.

EF-domstolen uttalte i sak C-532/06 (Lianakis) at forhold som gjelder leverandørens gjennomføringsevne, erfaring og personell ikke kan fungere som tildelingskriterier. Begrunnelsen var at disse forholdene angikk leverandøren, nærmere bestemt leverandørens evne til å oppfylle kontrakten, og dermed var å anse som kvalifikasjonskrav, og ikke tildelingskriterier.

KOFA har etter dette vurdert lovligheten av lignende tildelingskriterier i en rekke saker, og gjennom det nyansert hovedregelen fra Lianakis. Nemnda har lagt til grunn at det i visse tilfeller, for visse typer kontrakter, likevel kan være aktuelt å tillate kriterier som sier noe om leverandørens kompetanse og erfaring, når de samme forholdene ikke er vurdert ved kvalifiseringen.

I vårt tilfelle er ikke de samme forhold vurdert ved tildeling og ved kvalifisering. Vi nevner for ordens skyld at KOFA har kjent den nevnte type tildelingskriterier ulovlige også i slike saker, jf. sak 2008/189.

Det følger av KOFAs praksis at tildelingskriterier om kompetanse ikke er lovlige når de kun kan si noe om leverandørens evne til å oppfylle en definert tjeneste. Det gjelder blant annet ordinære bygge- og anleggskontrakter, der oppdragsgiver er byggherre og leverandøren skal utføre et ferdig definert oppdrag, jf. KOFA-sak 2009/49. I slike tilfeller vil et kompetansekriterium bare si noe om leverandørens evne til utføre oppdraget, og ikke noe om kvaliteten på utførelsen.

Når det gjelder prosjekterings- og rådgivningstjenester innenfor bygg- og anlegg, tyder KOFA-praksis på at det i større grad er adgang til å bruke kompetanse som kriterier for å vurdere de tilbudte nøkkelpersonene. I KOFA-sak 2008/120 heter det at slike kriterier er lovlig ved konkurranse om "tjenester der markedets tilbud ut over kontraktens basis-krav kan variere fordi oppdraget krever innovasjon og kreativitet". Som eksempel på slike tjenester

nevner KOFA "konsulent tjenester, totalentrepriser, prosjekteringsoppdrag". Når KOFA nevner totalentreprise som eksempel, tyder sammenhengen på at de sikter til prosjekteringsdelen av totalentreprisen.

Selv om KOFA sier at kompetansekriterier kan være lovlige ved denne type prosjekteringsoppdrag, forutsetter det fremdeles at ikke det oppdraget som skal løses er ferdig definert. Det må altså være rom for kvalitetsforskjeller i måten å utføre oppdraget på.

I vår sak er det snakk om en totalentreprise med samspillsfase. Det innebærer at de tilbudte nøkkelpersonene vil delta både i prosjektering av flerbrukshallen i samspill med oppdragsgiver, og i selve oppføringen. Henvisningene til KOFA-praksis peker dermed i retning av at oppdragsgiver har adgang til å legge vekt på kompetansen til disse nøkkelpersonene i tildelingen, så lenge det er rom for kvalitetsforskjeller i utførelsen av de aktuelle oppgavene. Vi har ikke den fagspesifikke kompetansen til å vurdere om det er rom for kvalitetsforskjeller. Vi legger til grunn at KOFA vil være tilbakeholdne med å overprøve oppdragsgivers egne vurderinger av dette, hvis oppdragsgiver kan gi en holdbar begrunnelse for at det er rom for kvalitetsforskjeller.

Etter dette har vi kommet til at tildelingskriteriet "gjennomføring, herunder tilbudte bemannings erfaring og kompetanse og tilbudt framdrift" etter dagens KOFA-praksis må sies å være lovlig.

Vi presiserer at KOFA-praksis på området er i stadig utvikling, at den foreliggende praksisen ikke dekker alle sider ved denne vurderingen, og at denne problemstillingen foreløpig ikke har vært oppe for noen ordinær domstol. Etter dagens praksis er dette likevel den mest nærliggende konklusjonen. Vi viser forøvrig til veileder for anskaffelse av konsulent tjenester fra difi, som sier følgende om forholdet:

Rettsstillingen på dette området kan ikke anses for å være endelig avklart. Norske oppdragsgivere bør i det minste holde seg innenfor den forståelse KOFA har av Lianakis. Det anføres fra flere hold at Lianakis ikke kan forstås strengt etter sin ordlyd. En slik streng forståelse av avgjørelsen vil også kunne være uhensiktsmessig i forhold til å få vurdert de sidene av tilbudet som i en intellektuell leveranse er de sentrale for kvaliteten. Det kan anføres som moment for at intellektuelle tjenester må behandles særskilt i forhold til Lianakis at forskriften på andre områder allerede aksepterer at det er særlige hensyn ved slike tjenester, jf. særlig FOA § 14-3 (1) c.

Til tross for dette er det likevel usikkert om KOFA-praksis innebærer et tydelig nok skille mellom kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier dersom spørsmålet skulle bli satt på spissen i en rettssak. For å søke å sikre trygg overholdelse av reglene på dette punkt, bør oppdragsgiver unngå å bruke de samme eller lignende kriterier som er behandlet i Lianakis som tildelingskriterier (for eksempel erfaring og gjennomføringsevne).

Vi har noen ytterligere kommentarer til dette tildelingskriteriet. Det første er at det etter Lianakis-saken har vært ansett som så problematisk å benytte forhold ved leverandørens gjennomføringsevne, kompetanse og erfaring som tildelingskriterier, at det er et godt råd å unngå denne problemstillingen, i tråd med siste setning i sitatet fra veilederen over. Alternativet er å stille strengere krav til erfaring og kompetanse ved kvalifiseringen, og la tildelingen avgjøres av andre forhold (pris, tidsplan osv.). Hvis kommunen anser det absolutt nødvendig å ha konkurranse om leverandørens kompetanse, er vår anbefaling å kvalitetssikre konkurransegrunnlaget så godt som mulig før utlysning av konkurransen.

Det andre er at slik kriteriet er utformet i konkurransegrunnlaget, gir det uttrykk for at det også skal danne grunnlag for konkurranse om framdriftsplan, altså at leverandørens tilbudte framdrift skal vektas mot hverandre. I konkurransegrunnlaget står det følgende i tilknytning til beskrivelsen av tildelingskriteriene:

”Det tilbud som totalt anses mest fordelaktig for byggherren vil bli valgt. Ved denne vurderingen tar man hensyn til investeringskostnad, tidsplan, kvalitet, drifts- og vedlikeholdskostnad, bemanningens kompetanse, kvalitet på tilbudt utstyr, mm.”

Vi forstår protokollen fra tildelingen og e-post fra Eggen slik at det eneste som er vurdert i tillegg til pris, er CV for tilbudte personer. Altså verken framdriftsplan eller ”kvalitet på utstyr m.m”.

Dette er upresist, og problematisk i forhold til kravet om forutberegnelighet i anskaffelsesloven § 5. Kravet til forutberegnelighet innebærer at tildelingskriterier må utformes på en slik måte at det er forutberegnelig hva oppdragsgiver vil legge vekt på i sin vurdering. De må videre være så klare at alle aktsomme leverandører kan forstå dem på samme måte.¹²

---

12 KOFA har i en rekke saker konkludert med brudd på lovens § 5 der oppdragsgiver i praksis har lagt vekt på mer eller noe annet enn hva som fremgår av konkurransegrunnlaget. Se for eksempel sak 2008/145 med videre henvisninger.

Vedståelsesfristen

Kommunen har innen vedståelsesfristen inngått intensjonsavtale med Røset AS. Vi har blitt forelagt avtalen. Vår forståelse er at avtalen må anses som en gyldig avslutning av konkurransen. Men hvis kommunen og Røset ikke kommer til enighet om endelig kontrakt for totalentreprisen, står kommunen uten tilbud fra andre leverandører, og må i så fall lyse ut ny konkurranse.

5 Kommunens oppfølging av ekstern konsulent

I dette kapitlet svarer vi på problemstilling 3: om kommunen har ivaretatt sitt ansvar ved oppfølging av den eksterne konsulenten(Eggen).

5.1 Revisjonskriterier

Selv om kommunen benytter eksterne konsulenter til å forestå anskaffelser, er det kommunen som er oppdragsgiver i anskaffelseslovens forstand, og dermed har ansvar for at regelverket overholdes for kommunens kjøp.¹³ Dette innebærer at rådmannen må ha et visst ansvar for å sikre at anskaffelsesprosessene blir gjennomført på lovlig vis¹⁴. Samtidig er det klart at anskaffelsesregelverket er komplekst og i stadig utvikling, og at kommuner med begrensede administrative ressurser vil ha vanskelig for å besitte den kompetansen som kreves for til enhver tid å ha full oversikt over regelverket. Når kommuner benytter eksterne konsulenter til å forestå anskaffelser på sine vegne, kan dette være begrunnet både mangel på kapasitet og i mangel på kompetanse. I dette ligger en forutsetning om at den eksterne konsulenten må inneha den nødvendige kompetansen for å sikre at prosessen går riktig for seg.

5.2 Data

Det fremgår av intervju med rådmann og fagsjef teknikk og miljø at de har fått seg forelagt og kvalitetssikret alle dokumenter og vurderinger som Eggen har utarbeidet før de er vedtatt politisk og kunngjort.

5.3 Vurderinger

På tross av kommunens kvalitetssikring har det altså blitt kunngjort anskaffelser beheftet med feil (idrettsgulvet). Vi finner likevel ikke grunnlag for å kreve mer oppfølging enn dette fra rådmannens side. Når noe av hensikten med å sette ut arbeidet med anbudsprosesser er manglende kompetanse i egen organisasjon, kan det heller ikke kreves at den samme organisasjonen skal oppdage feil som en ekstern, profesjonell konsulent begår. Vårt inntrykk er at rådmannen og fagsjef teknikk og miljø kvalitetssikrer prosessene så godt det lar seg gjøre ut fra tilgjengelig kompetanse.

---

13 LOA §§ 2 og 5

14 Jf. koml. § 23 nr 2.

6 Høring

Den første utgaven av rapporten ble sendt på høring til rådmannen sommeren 2011. Høringssvar ligger som vedlegg til rapporten, se vedlegg 1. Rådmannen hadde ingen korreksjoner eller tilføyelser til de faktiske forhold beskrevet i rapporten. Rapporten ble heller ikke endret på grunnlag av høringsuttalelsen.

Etter at revisjonen hadde utført de endringene som er beskrevet i kap. 1.2 Ny rapport, anså vi det som hensiktsmessig å sende også den endrede rapporten på høring til rådmannen, i desember 2011. Nytt høringssvar ligger som vedlegg 2. Rådmannen har ingen kommentarer til de faktiske forhold i rapporten, og rapporten er ikke endret som følge av høringssvaret.

7 Konklusjon og anbefalinger

Her følger konklusjon på problemstillingene og våre anbefalinger.

7.1 Konklusjon

Delproblemstilling 1: Er regelverket fulgt for anskaffelse av arkitekttjenester?

Regelverket for offentlige anskaffelser er ikke fulgt ved anskaffelsen av arkitekttjenester. Anskaffelsen er et ulovlig direktekjøp.

Delproblemstilling 2: Er regelverket fulgt for anskaffelse av totalentreprisen?

Regelverket i all hovedsak fulgt for anskaffelsen av totalentreprisen. Vi har likevel knyttet noen kommentarer til bruken av tildelingskriterier og forholdet til kravet til forutberegnelighet i anskaffelseslovens § 5.

Delproblemstilling 3: Har rådmannen ivaretatt sitt ansvar ved oppfølging av den eksterne konsulenten i anskaffelsesprosessen?

Rådmannen har ivaretatt sitt ansvar ved kvalitetssikring av dokumenter og vurderinger fra konsulenten.

Hovedkonklusjon:

Vår hovedkonklusjon blir etter dette at regelverket om offentlige anskaffelser ikke fullt ut er fulgt for byggeprosjektet Tydal flerbrukshall.

7.2 Anbefaling

Vår anbefaling er at kommunen må sikre konkurranse ved framtidige kjøp av arkitekttjenester.

Kilder

LOV 1999-07-16 nr 69: Lov om offentlige anskaffelser

LOV-1992-09-25-107: Lov om kommuner og fylkeskommuner

FOR-2006-04-07-402: Forskrift om offentlige anskaffelser

Veileder til forskrift om offentlige anskaffelser, Fornyings - og administrasjonsdepartementet, 2006

Veileder for anskaffelse av konsulenttenester (juridisk, økonomisk rådgivning), advokatkontoret Simonsen på oppdrag fra Difi, mars 2010

Avgjørelser fra Klagenemnd for offentlige anskaffelser (KOFA)

- Sak 2005/118
- Sak 2008/92
- Sak 2008/120
- Sak 2008/189
- Sak 2009/40
- Sak 2009/49
- Sak 2009/64
- Sak 2010/105

Avgjørelser fra EU-domstolen

- Sak C-16/98 (Sydev)
- Sak C-532/06 (Lianakis)

Vedlegg 1

TYDAL KOMMUNE

Sentraladministrasjonen

Revisjon Midt-Norge IKS
Postboks 216
7300 Orkanger

Deres ref.:

Vår ref.:
2011/603-2 4545/2011

Saksbehandler:
Gunnbjørn Berggård
Tlf. 73 81 59 08

Dato:
11.08.2011

HØRING: FORVALTNINGSREVISJON OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Viser til høringsbrev av 24.06.11. Rådmannen beklager at høringsfristen er ikke er overholdt.

— Rådmannen har ingen tilføyelser til de faktiske forhold som beskrives i rapporten. Konklusjonene kommenteres slik:

1) Anskaffelse av arkitekttjenester.

Her konkluderes det med at regelverket ikke er fulgt. Kommunen la til grunn at tidligere avtaler med Eggen Arkitekter AS kunne videreføres. Rapporten konkluderer med at dette var feil. Rådmannen vil ikke bestride dette. (Her kan det anføres at det var hensiktsmessig for kommunen å bruke Eggen videre, men vi innser at dette ikke er et moment slik regelverket er å forstå)

2) Totalentreprisen.

Her konkluderes det med at et tildelingskriterium er ulovlig. Det er ingen tvil om at det er kommunens formelle ansvar som gjelder her. Realiteten er at med et så omfattende og komplisert regelverk er kommunen helt avhengig av kompetent bistand. Vi mente det skulle være forsvarlig å basere seg på kunnskapen hos et anerkjent arkitektfirma. Det er vel også rapportens konklusjon. Vi finner ingen grunn til å kommentere konklusjonen i rapporten.

3) Rådmannens ansvar.

Det er ingen tvil om det formelle ansvaret for korrekt bruk av regelverket for offentlige anskaffelser. Likevel vises det til pkt 2) foran.

Det kan kritiseres at kommunen ikke håndterte kjøp av arkitekttjenester på en korrekt måte. Vi kunne sjekket regelverket bedre her og gått ut med anbudsrunde.

Annet:

Det går for tida en debatt om kommunenes forhold til regelverket for offentlige anskaffelser. Rådmannen mener dette er en nødvendig debatt. Regelverket er nå så omfattende og krevende at vi ikke kan sikre oss, selv med engasjement av konsulenter. Det innebærer også en betydelig økonomisk risiko for kommunen.

Regelverket gir oss også til dels upraktiske løsninger om ikke fremmer effektivitet.

Gunnbjørn Berggård
rådmann

Postadresse N-7590 TYDAL	E-post adresse postmottak@tydal.kommune.no Nettadresse www.tydal.kommune.no	Telefon (+ 47) 73 81 59 00 Telefaks (+ 47) 73 81 59 90	Bank 4285.07.04443 Org.nr NO 864 983 472 MVA
------------------------------------	--	---	---

Vedlegg 2

TYDAL KOMMUNE

Sentraladministrasjonen

Revisjon Midt-Norge IKS

Deres ref.:

Vår ref.:
2011/603-4 7414/2011

Saksbehandler:
Gunnbjørn Berggård
Tlf. 73 815904

Dato:
28.12.2011

— **NY HØRING: FORVALTNINGSREVISJON OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER**

Det vises til uttalelse av 11.08.11. Rådmannen har ikke tilføyer til denne hva angår fakta og konkrete vurderinger i saken.

Denne nye runden gir imidlertid grunn til en forsterket kommentar rundt kommunenes muligheter for å håndtere dette regelverket forsvarlig. Etter innspill fra Arkitektfirma Eggen har revisjonen måttet justere sine konklusjoner. De juridiske gjennomgangene er både kompliserte og uklare. Samtidig har vi her saker med stor økonomisk risiko for kommunen.

Både runde en og runde to viser at revisjonen må være forsiktig med å trekke for raske konklusjoner om ulovligheter på dette området. Det kan få alvorlige konsekvenser for kommunene.

Gunnbjørn Berggård
rådmann

Postadresse
N-7590 TYDAL

E-post adresse
postmottak@tydal.kommune.no
Nettadresse
www.tydal.kommune.no

Telefon
(+ 47) 73 81 59 00
Telefaks
(+ 47) 73 81 59 90

Bank
4285.07.04443
Org.nr
NO 864 983 472 MVA

Postadresse: Postboks 216, 7302 Orkanger

Hovedkontor: Statens hus, Orkanger

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no